

[H. P. Johansen.]

førelse. Den næste Reform, der blev gennemført, var Tilsynsloven, der gennemførtes tre Aar senere; den var der knap saa stor Enighed om, men ca. $\frac{4}{5}$ af Landstingets Medlemmer stemte dog for den. Nu er det naturligvis for tidligt — det ligger heller ikke for i Dag — at bedømme Værdien af de to Reforme, der er gennemført. Det er for tidligt, saa meget mere som de ikke endnu er helt indarbejdet hver paa sit Omraade, hvilket vel i særlig Grad gælder Seminarieloven; men jeg tror, at naar vor Tids Skolehistorie skal skrives, vil baade Seminarieloven og Tilsynsloven blive benævnt som to værdifulde Love, der hver paa sit Omraade har bidraget til at højne det danske Skolevæsen.

Den tredie og mest omfattende Skole-reform, som de nuværende Regeringspartier har foreslaaet, er den, som er til Behandling her. Dette Lovforslag har gennemgaaet forskellige Ændringer i de snart fire Aar, det har været behandlet i Folketinget, men jeg tror, man kan sige, at Principperne er de samme. Hovedprincippet er det, at man i meget høj Grad bygger paa det kommunale Selvstyre. Det var Tilfældet med det Lovforslag, som daværende Undervisningsminister Borgbjerg fremsatte i 1934, og det var Tilfældet med det Forslag, som hans Efterfølger, den nuværende Undervisningsminister, fremsatte i 1935. Det er ogsaa det samme Princip, der findes i det Lovforslag, som formentlig nu bliver vedtaget i Løbet af ganske kort Tid.

Jeg har nok bemærket, at det af nogle anses for en Svaghed, at der saa ofte i Lovforslaget siges: *kan* gennemføres og ikke: *skal* gennemføres. Jeg har dog den Opfattelse, at Ministeren har valgt den rigtige Vej. De skolemæssige Forhold er vidt forskellige i Købstæder, Stationsbyer og Landkommuner, og det er nødvendigt i ikke ringe Grad at overlade til de lokale Myndigheder, hvordan Skolevæsenets Enkeltheder skal være.

Jeg har paa den anden Side under Debatten her i Rigsdagen bemærket, at nogle mener, der er lagt for lidt Myndighed, for lidt Indflydelse, for lidt Initiativ hen til de lokale Myndigheder. Det er mig ganske umuligt at finde noget som helst Holdpunkt for et Synspunkt som dette.

Ser man paa det Lovforslag, der er til Behandling her, vil man se, at det omfatter baade Landsbyskolen og Købstadskolen. For Købstadskolens Vedkommende er, saa vidt jeg kan se, Formaålet med Lovforslaget at skabe mere Ligevægt mel-

lem Eksamensskolen og den øvrige Folkeskole. Det fremhæves meget stærkt i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det er det, man tager Sigte paa. Det hedder saaledes i Bemærkningerne, at den almindelige Folkeskole maa aldrig sættes til Side til Fordel for Eksamensskolen. Et andet Sted siges det, at man maa byde de Børn, der ikke kommer i Eksamensskolen, en videregaaende Undervisning af anden Art. Og saa ligesom samles det hele i den Sætning, at de to Skoler, Eksamensskolen og den øvrige Folkeskole, maa være jævntil-lede og lige ansete.

Det er altsaa, saa vidt jeg forstaaer, det Maal, Lovforslaget sigter mod for Købstadskolens Vedkommende. Jeg vil gerne understrege, at dette efter min Mening er fuldkommen rigtigt. Det er her, der bør sættes ind; det er her, der er noget at rette paa. Maaske bliver det ogsaa nødvendigt med Tiden at ændre et og andet i selve Mellemskoleloven for at naa til den Ligestilling, som Ministeren finder ønskelig, og som i Virkeligheden ogsaa er ønskelig. Det ligger imidlertid ikke for i Øjeblikket, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa. Jeg skal kun sige, at jeg naturligvis er klar over, at man ikke kan undgaa en vis Deling af Eleverne; det havde man ogsaa før 1903, og det vil man naturligvis være nødt til vedblivende at have, hvis man ikke vil gøre Uret mod de Elever, de Børn, der er særlig bogligt begavede.

Jeg er klar over, at det er let nok at paapege uheldige Sider ved en Skoleordning. Det er langt, langt vanskeligere at pege paa en Nyordning, der afskaffer de uheldige Sider, idet Elevmaterialet i Skolen nu engang er saa forskelligt. Men jeg vil gerne tilføje, at jeg anerkender fuldt ud, at Ministeren har bestræbt sig for at fjerne — skal vi sige den Slagside, som Købstadskolen fik i 1903. Og den Vej, man er gaaet, er den, at man har søgt at højne den almindelige Folkeskole.

For Købstædernes Vedkommende gaar Reformerne ud paa, at man indfører den eksamensfri Mellemskole, giver Undervisningen et noget mere praktisk Tilsnit for de højere Klasser, søger at ligestille Lærerne ved Mellemskolen og ved den øvrige Folkeskole og aabner større Muligheder for at indføre det 8de Skoleaar. Det er vel næppe muligt i Øjeblikket at komme videre. Om dette nu vil bevirke, at de to Skoleformer bliver lige ansete, er saa et andet Spørgsmaal, og det skal jeg ikke udtale mig om. Men jeg ser saadan paa det, at det, der tiltrænges for Købstadskolens Vedkom-